

Huvudman

Gottnebygdens samhällsförening,
org. nr. 889601-1528
info@gottnebyskola.se

Ärendet

Tematisk tillsyn av kontroll av utdrag ur belastningsregistret (nedan kallat registerutdrag) i fritidshem med enskild huvudman vid Gottne byskola i Örnsköldsviks kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Gottnebygdens samhällsförening att senast den **30 januari 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande kontroll av registerutdrag och anteckning om att registerutdrag visats upp. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Gottnebygdens samhällsförening ska för fritidshemmet vidta följande åtgärder

Anteckning om att registerutdrag visats upp

1. Se till att kontroll av registerutdrag dokumenteras genom en anteckning. Någon annan dokumentation om kontrollen får inte göras. Av anteckningen ska det framgå datum samt vem som gjort anteckningen. Anteckningen ska vara gjord av den som erbjudit en anställning eller beslutat om ett anlitande respektive mottagande (2 kap. 32 § skollagen).
2. Säkerställ att registerutdrag inte lämnas in, utan endast visas upp när någon anställs, anlitas eller tas emot (2 kap. 31–32 §§ skollagen).

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:11187) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har under hösten 2025 inlett en tematisk tillsyn vid Gottnebygdens samhällsförenings fritidshem i Örnsköldsviks kommun. I tillsynen har Skolinspektionen granskat kontroll av registerutdrag innan personer anställs, anlitas eller tas emot vid fritidshemmet.

Skolinspektionen har även granskat anteckningar om kontrollen. Personer som omfattas av tillsynen är dels de som var verksamma på fritidshemmet i samband med tillsynsbesöket, dels tillfälliga vikarier som anställts eller anlitats inom en månad före tillsynsbesöket. Tillsynen har inte omfattat personer vars registerutdrag skulle ha kontrollerats före den 1 juli 2023.

Tillsynen har genomförts genom ett oanmält besök på fritidshemmet den 19 november 2025. Skolinspektionen har intervjuat rektor. Som en del i tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat en lista över personal vars registerutdrag skulle ha kontrollerats (nedan benämnd personallista).

Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Föreläggande

Kontroll av registerutdrag och anteckning om att registerutdrag har kontrollerats

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Kontroll av registerutdrag

Under aktuell period från 1 juli 2023 har det på fritidshemmet anställts två personer som är verksamma på fritidshemmet vid tillsynstillfället. Båda personerna har till en början haft kortare, tillfälliga anställningar som sedan förlängts, exempelvis som vikariat. I övrigt har ingen personal anlitats eller mottagits i fritidshemmet under aktuell period.

Rektorn berättar att hen är ansvarig för alla anställningar och att när en person ska anställas till fritidshemmet så gör rektorn en kontroll av registerutdrag, antingen digitalt eller på papper i samband med att anställningsavtal signeras och innan anställningen påbörjas. Rutinerna är desamma oavsett om det rör sig om tillfälliga anställningar så som timvikarier eller anställningar över längre tid.

Anteckning om att registerutdrag har visats upp

Rektorn uppger att hen, i samband med att personen uppvisar registerutdrag på papper, ber om tillåtelse att spara en kopia. I de fall där ett digitalt utdrag uppvisats skriver rektorn en notering om att utdraget visats upp.

Utredaren har på plats fått ta del av anställningsavtal och kopior på registerutdrag som rektorn samlat i en pärm avsedd för ändamålet. Utdragen var giltiga för det datum som rektorn uppgett att personalen anställts vid. För personal som uppvisat digitalt registerutdrag har rektorn noterat att utdrag ur belastningsregistret uppvisats.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 31 § skollagen (2010:800) framgår att den som erbjuds en anställning inom bl.a. fritidshemmet, grundskolan eller anpassade grundskolan ska visa upp ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister för den som erbjuder anställningen. Utdraget ska vara högst ett år gammalt. Den som inte har visat upp ett sådant registerutdrag får inte anställas.

Registerutdrag som avses i första stycket ska visas upp även av den som

1. erbjuds eller tilldelas arbete inom sådan verksamhet som avses i första stycket under omständigheter liknande dem som förekommer i ett anställningsförhållande inom verksamheten, om det sker genom uppdrag, anställning hos någon som ingått avtal med den som bedriver verksamheten eller anställning inom annan kommunal verksamhet,
2. under utbildning till en lärar- eller förskollärarexamen enligt högskolelagen (1992:1434) eller yrkesutbildning inom kommunal vuxenutbildning tilldelas plats för verksamhetsförlagd del av utbildningen inom sådan verksamhet som avses i första stycket, eller
3. genom deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program tilldelas plats för arbetspraktik eller annan programinsats inom sådan verksamhet som avses i första stycket.

Registerutdraget ska i de fall som avses i andra stycket visas upp för den inom verksamheten som beslutar om att anlita eller ta emot någon på ett sådant sätt som avses där. Den som inte har visat upp ett sådant registerutdrag får inte anlitas eller tas emot i verksamheten.

Av 2 kap. 32 § skollagen framgår att en kontroll av ett registerutdrag enligt 31 § ska dokumenteras genom en anteckning om att utdraget har visats upp. Anteckningen ska göras av den inom verksamheten som beslutar om

att anställa, anlita eller ta emot någon. Någon annan dokumentation om kontrollen får inte göras.

Av 2 kap. 33 § skollagen framgår att den som inom ett år erbjuds en förnyad anställning hos samma arbetsgivare eller en förnyad möjlighet att på ett sådant sätt som avses i 31 § andra stycket delta i verksamheten får anställas, anlitas eller tas emot utan att han eller hon har visat upp ett registerutdrag.

Av förarbeten till regleringen om registerkontroll (prop. 2012/13:194 s. 45 och prop. 2020/21:152 s. 67) framgår att registerutdraget ska visas upp för den inom verksamheten som beslutar om att anställa, anlita eller ta emot någon.

Av förarbeten till skollagen (prop. 2020/21:152 s. 37 ff.) framgår att registerutdrag inte ska lämnas in till den som anställer någon i fritidshemmet, grundskolan anpassade grundskolan utan endast visas upp för den som anställer någon.

Av förarbeten till skollagen (prop. 2020/21:152 s. 41) framgår att den anteckning som ska göras får inte innehålla något om innehållet i registerutdraget.

Skolinspektionens bedömning

Kontroll av registerutdrag

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav beträffande kontroll av registerutdrag.

Anteckning om att registerutdrag har visats upp

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med att göra anteckningar om kontroll av registerutdrag. Av intervju och dokumentstudier framkommer att det inte görs en anteckning om att rektorn har kontrollerat registerutdragen, eftersom registerutdragen sparas när de visats upp i pappersform. Att registerutdrag sparas är en brist.

I det fall där registerutdrag visats upp digitalt har rektorn förvisso gjort en anteckning om det, men däremot saknas en datering av uppgiften. Att det inte görs en daterad anteckning är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som

följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Gottnebygdens samhällsförenings verksamhet vid Gottne Byskola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller anteckning om att registerutdrag visats upp. Det finns därför skäl att förelägga Gottnebygdens samhällsförening att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

X Lisa Naudot Bergh

Beslutsfattare
Signerat av: Lisa Naudot Bergh

X Robert Sondell

Föredragande
Signerat av: Robert Sondell